

Opłata pocztowa ulszczona ryczałtem.

Zamok:

WIADOMOŚCI

ZWIĄZKU
POLSKICH ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH
I ZWIĄZKU POLSKICH CZASOPISM
TECHNICZNYCH I ZAWODOWYCH

ROK VI

WARSZAWA, 11 marca 1930 R.

Nr. 10

STOWARZYSZENIA TECHNICZNE ZRZESZONE:

Stowarzyszenie Techników Polskich w Warszawie.
Polskie Towarzystwo Politechniczne we Lwowie.
Związek Polsk. Inżyn. Kolejow. Krakowskie Tow. Techniczne.
Stow. Elektrotechn. Polskich.
Polskie Stow. Inż. i Techn. województwa Śląskiego.
Stow. Polsk. Inżynierów Górniczych i Hutniczych.
Stow. Techników w Sosnowcu.
Stow. Techników Polskich w Wilnie.
Stowarzyszenie Inżynierów i Architektów w Poznaniu.
Stow. Techników w Poznaniu.
Stowarzyszenie Techników województwa Lubelskiego.
Związek Inżynierów Drogowych.
Stowarzyszenie Inżynierów i Techników ziemi Radomskiej.

Wołyńskie Stowarzyszen. Techników w Łucku.
Stowarzyszenie Polsk. Inż. Przem. Naftowego w Borysławiu.
Sektora Techniczna Towarzystwa Wiedzy Wojskowej.
Stowarzyszenie Techników Polskich w Bydgoszczy.
Związek Techników Polskich w Częstochowie.
Stow. Techników Polskich w Torunlu.
Kujawskie Stowarzyszenie Techników we Włocławku.
Koło Techników w Ostrowcu.
Koło Techn w Starachowicach.
Stow. Techników w Grudziądzu.
Stowarzyszenie Techników województwa Kieleckiego.
Stowarzyszenie Inżynierów Polaków w Ameryce.

TREŚĆ:

Koszty własne a Kierownictwo. A—45
Stosunki Prasy Technicznej z Urzędami Administracyjnymi podpułk.
Roux A—47

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, ULICA CZACKIEGO 5

Konto Czekowe P. K. O. 5878.

OGŁOSZENIA: $\frac{1}{2}$ str. 140 zł., $\frac{1}{4}$ str. 85 zł., $\frac{1}{8}$ str. 55 zł., $\frac{1}{16}$ str. 30 zł., $\frac{1}{32}$ str. 18 zł.

Prenumerata za kwartał zł. 1. Cena Nr. 10 — 25 gr.

Członkowie Zrzeszonych Stowarzyszeń wpłacają ulgową prenumeratę przez swe Stowarzyszenia.

Za prenumeratę dodatku Kroniki Technicznej 4 zł. kwartalnie.

STOWARZYSZENIE TECHNIKÓW POLSKICH

w Warszawie

KONTO — P. K. O. Nr. 128.

I. POSIEDZENIE TECHNICZNE.

W piątek dnia 7 marca r. b. o godz. 8-iej wiecz. w Wielkiej sali gmachu Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie (Czackiego 3-5) odbędzie się posiedzenie techniczne, na którym prof. Piętkiewicz wygłosi odczyt p. t.: „Fotogrametria i ważniejsze jej zastosowania, głównie w dziedzinie topografii”. Treść odczytu: Początki fotogrametrii i metoda „stolikowa”, Stereofotogrametria ziemska i jej zastosowanie w pracach naukowych i technicznych. Aerofotogrametria autografy, przetworniki, metody aerotrangulacyjne. Dokładność wyników i ekonomja pracy. Stan prac fotogrametrycznych w Polsce.

II. KOMUNIKAT KANCELARJI.

W czwartek dnia 13 marca r. b. o godz. 8-iej wiecz. w Wielkiej sali Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie (Czackiego 3-5) odbędzie się akademja żałobna, poświęcona

ś. p. KSAWEREMU GNOŃSKIEMU

inż. doradcy, zmarłemu dnia 14 listopada 1929 r. Komitet Organizacyjny Akademji, w skład którego weszli: Stowarzyszenie Elektryków Polskich, Stowarzyszenie Techników Polskich w Warszawie, Koło Inżynierów Doradców i Inżynierów Rzeczoznawców, Koło Leodyjczyków i Organizacja Gospodarki Światłej — uprzejmie zaprasza wszystkich życzliwych Pamięci Zmarłego do wzięcia udziału w Akademji. Program przewiduje przemówienia: inż. Z. Okoniewskiego, Prezesa Stow. Elektryków Polskich, prof. M. Pożaryskiego, p. inż. S. Rodowicza, Prezesa Stowarzyszenia Techników oraz inż. J. R. Furuhjelma.

Karty wstępu otrzymywać można w biurze Stow. Elektryków Polskich i w Kancelarji Stow. Techników.

III. KOMUNIKATY KÓŁ i WYDZIAŁÓW.

KOŁO MECHANIKÓW niniejszem zawiadamia, że Walne Zebranie Członków Koła w drugim terminie odbędzie się w dniu 18 marca r. b. o godz. 8-iej wiecz. w sali Nr. IV. Po Walnem Zebraniu inż. Z. LUDWIG wygłosi odczyt p. t.: „O traktorach”. Odczyt ilustrowany będzie filmem zastosowania traktorów do robót ziemnych. Członkowie Koła proszeni są o jaknajliczniejsze przybycie.

Dnia 1 kwietnia r. b. na kolejnym posiedzeniu Koła p. inż. Adam Słucki wygłosi odczyt p. t. „Chłodnie wieżowe dla kondensacji turbin i maszyn parowych” z przezroczami.

Zarząd W. U. Z. U. P. zawiadamia, że dnia 19 b. m. o godz. 8-iej wiecz. w sali nr. IV odbędzie się Walne Zebranie W. U. Z. U. P. z następującym porządkiem: 1) sprawozdanie Komisji, opracowującej normy dla oczyszczania ścieków, 2) wybory Zarządu i innych władz Wydziału, 3) dyskusja i przyjęcie nowego regulaminu Kół i Wydziałów, opracowanego przez Radę. W wypadku braku quorum o godz. 20-iej — nowe Walne Zebranie, ważne przy każdej ilności obecnych odbędzie się tegoż dnia o godz. 20-iej min. 30.

IV. WALNE ZEBRANIE.

Zarząd Stowarzyszenia zawiadamia, że w piątek dnia 28 b. m. o godz. 8-iej wiecz. odbędzie się Walne Zebranie Sprawozdawcze i Wyborcze. Porządek obrad podany będzie w następnym numerze.

(D. ciąg patrz III str. okładki).

Polska Bibliografia Techniczna.

- P** 1929. 66.041.46:665.7
B Gaz i Woda Nr. 1.
I ŚWIERCZEWSKI CZESŁAW inż. Gwarancja dziesięcioletnia obowiązująca dostawcę pieców retortowych w Gazowni Warszawskiej. 2750 sł.
- P** 1929. 621.67
B Gaz i Woda Nr. 1.
T SONNE W. inż. O pompach otworowych odśrodkowych. 860 sł. + 12 rys.
- P** 1929. 665.7
B Gaz i Woda Nr. 1 i 2.
T ŚWIERCZEWSKI CZESŁAW inż. Gazownia miejska m. stoł. Warszawy. 3500 sł.
- P** 1929. 625.8
B Gaz i Woda Nr. 1.
T KONOPKA JÓZEF inż. cyw. W sprawie smołowania dróg. 940 sł.
- P** 1929. 628.971
B Gaz i Woda Nr. 1.
T DZIURZYŃSKI A. inż. prez. Zw. Gosp. G. i Z. W. W sprawie oświetlenia ulicznego Warszawy. 530 sł.
- P** 1929. 614.83:665.7
B Gaz i Woda Nr. 1.
T Eksplozja gazu w Londynie. 180 słów.
- P** 1929. 665.7+621.643.
B Pęknięcie dalekobieżnego przewo-
T Gaz i Woda Nr. 1.
 du gazowego w Duisburgu. 180 sł.
- P** 1929. 665.7
B Gaz i Woda Nr. 1.
T Produkcja gazu w Paryżu. 70 sł.
- P** 1929. 665.7(599)
B Gaz i Woda Nr. 1.
T Gazownictwo w Rumunji. 60 sł.
- P** 1929. 351
B Gaz i Woda Nr. 2.
T SZENFELD Edward inż. Samo-
 dzielność przedsiębiorstw miejskich
 użyteczności publicznej. 1310 sł.
- P** 1929. 621.643.22
B Gaz i Woda Nr. 2.
T GERITZ TEODOR inż. technolog. Rury żeliwne odśrodkowo lane podług patentu de Lavand. (oprac. na podstawie materiałów, dostarczonych przez „Vereinigte Stahlwerke Aktiengesellschaft Schalker Verein”). 1130 sł. + 2 rys.
- P** 1929. 351
B Gaz i Woda Nr. 2.
T RUDOLF ZYGMUNT inż. mag. Do czego mierzą dwa rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej: 1) o zaopatrywaniu ludności w wodę. 2) O usuwaniu nieczystości i wód opadowych. 2050 sł.
- P** 1929. 62,69+622.324.5
B SEIFERT MIECZYŚLAW inż. W
T Gaz i Woda Nr. 3. sprawie doprowadzenia gazu ziemnego do Lwowa. 1450 sł. + 3 rys.
- P** 1929. 66.04
B Gaz i Woda Nr. 3.
T SZULCE ALEKSANDER dr. inż. O zaburzeniach w ruchu pieców gazowniczych. 780 sł. + 6 rys.
- P** 1929. 66.073.7
B Gaz i Woda Nr. 3.
T DOLIŃSKI JAROSŁAW dr. inż. Racjonalne mieszanie gazów. 880 sł. + 2 rys.
- P** 1929. 641.58
B Gaz i Woda Nr. 3.
T Badanie sprawności kuchenek Prodmetal. 130 sł. + 1 tab.
- P** 1929. 621.646.6
B Gaz i Woda Nr. 3.
T Bezpieczniki przy kurtkach gazowych. 310 sł. + 2 rys.
- P** 1929. 351
B Gaz i Woda Nr. 3.
T M. S. Budżet Gazowni Miejskiej w Warszawie. 390 sł.

WYSZEDŁ Z DRUKU
SPIS CZŁONKÓW

Stowarzyszeń Technicznych
należących do

ZWIĄZKU

POLSKICH ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH

Członkowie Zrzeszonych Towarz.

NABYC MOGĄ
W KANCELARJI ZWIĄZKU

W CENIE 10 ZŁ.

ZA PRZESYŁKĘ DOLICZA SIĘ 1.— ZŁ.

CENA KSIĘGARNI 25 ZŁ.

- P** 1929. 621.431.73
B Gaz i Woda Nr. 3.
T Samochód zasilany gazem. (Wedł. informacji: „Société des Transports en Commun de la région Parisienne”). 300 sł.
-
- P** 1929. 351
B Gaz i Woda Nr. 3.
T Konferencja z udziałem Harringtona Emersona na temat organizacji orzedsiębiorstw miejskich. 350 sł.
-
- P** 1929. 696+697
B Gaz i Woda Nr. 3.
T Przepisy o instalatorach prywatnych. 800 sł.
-
- P** 1929. 621.643+553.981
B Gaz i Woda Nr. 4.
T WIELEŻYŃSKI MARJAN inż. Gazociąg Daszawa—Lwów. 990 sł.+ 3 rys.
-
- P** 1929. 665.7+614.78
B Gaz i Woda Nr. 4.
T ŻARDECKI KAZIMIERZ inż. Gazownictwo a higiena miast. 4200 sł.
-
- P** 1929. 665.7
B Gaz i Woda Nr. 4.
T DOLIŃSKI JAROSŁAW inż. dr. Stan i potrzeby gazownictwa w Polsce. 1130 sł.
-
- P** 1929. 662.6
B Gaz i Woda Nr. 5.
T WIELEŻYŃSKI MARJAN inż. O gazolu. 320 sł. + 2 rys.
-
- P** 1929. 665.7
B Gaz i Woda Nr. 5.
T SEIFERT MIECZYŚLAW inż. Uwagi o gospodarce energetycznej w Krakowskiej Gazowni. 1230 sł.
-
- P** 1929. 631.84
B Gaz i Woda Nr. 5.
T CZAPLIKA JÓZEFA inż. Woda amonjakalna, jako nawóz sztuczny. 1400 sł.
-
- P** 1929. 621.643+553.981
B Gaz i Woda Nr. 5.
T Memorjał Komisji Gazowo-Naftowej Polskiego Komitetu Energetycznego w sprawie budowy rurociągów gazu ziemnego w Małopolsce. 1150 sł.
-
- P** Gaz i Woda Nr. 5.
B 1929. 628.1+628.2
T SZENFELD EDWARD inż. O urządzeniu kanalizacyjne i wodociągowe m. Zawiercia. 540 sł.
-
- P** 1929. 665.7
B Gaz i Woda Nr. 5.
T Taryfy gazowe. 340 sł.
-
- P** 1929. 629.113+629.135
B Przegl. Techn. Nr. 21.
T Metale w budowie samochodów i płatowców (V. D. I. t. 73 (1929), zes. 4, str. 137—138), 560 sł.
-
- P** 1929. 621.397.26
B Przegl. Techn. Nr. 21.
T Fultograf (La Technique Moderne 1929), t. 21, str. 188), 130 sł.
-
- P** 1929. 669.14
B Przegl. Techn. Nr. 21.
T (Wiad. P. K. Norm.).
 Normalizacja stali na terenie międzynarodowym. 440 sł. + 1 tabl.
-
- P** 1929.
B Przegl. Techn. Nr. 21.
T (Wiad. P. K. Norm.).
 Sprawa międzynarodowej normalizacji wałów maszyn, końców wałów, i sprzęgieł. 100 sł. + 3 tabl.
-
- P** 1929. 621.824
B Przegl. Techn. Nr. 21.
T (Wiad. P. K. Norm.).
 Z Podkomisji Normalizacji Mebli i Urządzeń Biurowych. 90 sł.
-
- P** 1929. 621.436
B Przegl. Techn. Nr. 22.
T EBERMAN L. inż. dr. prof. Polit. Lwów. Zasady konstrukcyjne najmocniejszego silnika Diesla w Polsce. 1990 sł. + 8 rys.
-
- P** 1929. 624.2.095
B Przegl. Techn. Nr. 22.
T BRYŁA STEFAN. Obliczenie pomostu współpracującego 2250 sł. + 17 rys. + 1 tab.
-
- P** 1929. 669.144.72
B Przegl. Techn. Nr. 22 i 23.
T DUBOWIECKI M. inż.-metalurg. Kraków, Akad. Gór. Rola krzemu w układzie Fe-C. 7750 sł. 8 rys. + 8 tabl.

„TECHNIK”

Dwutygodnik poświęcony sprawom
górnictwa, hutnictwa,
przemysłu i budownictwa.

Redakcja i Administracja: Katowice, Ligonja 30. II p.
tel. 30-90 P. K. O. Nr. 305.249.

Prenumerata roczna zł. 12.—, półroczna zł. 6.—, kwartalna zł.3.—

Numer pojedynczy 50 groszy.



INŻ. E. JASIŃSKI



BIURO URZĄDZEŃ ELEKTROTECHNICZNYCH

TELEFON № 155-70

ŁÓDŹ

SIENKIEWICZA 34

Instalacje oświetlenia, motorów, piorunochronów, sygnalizacji i t. p.

PATENTY

na wynalazki, rejestracje marek, modeli wzorów w Polsce i zagranicą.

Czempiński i Skrzypkowski

Inżynierowie

Rzeczniczy patentowi

Warszawa, ul. Krucza № 43.

Telefon Nr. 226-70.

Adres telegr. „Prawo-Warszawa“.

KLASYFIKACJA DZIESIĘTNA

OPIS SYSTEMU I SKRÓCONE TABLICE

Do nabycia w Kancelarji Stow. Techników Polskich
w Warszawie.

„Koszty własne a kierownictwo“.

Dn. 14 lutego na posiedzeniu technicznym Stow. Techn. p. inż. Adam Kucharzewski, członek Instytutu Naukowej Organizacji, wygłosił odczyt, na temat „Koszty własne a kierownictwo“.

Jeden z najważniejszych czynników dobrobytu przedsiębiorstwa jest zadowolenie odbiorcy. Oprócz jakości wyrobu, ogromną, a często przeważającą rolę odgrywa tutaj cena wyrobu. Cena maksymalna ograniczona jest rynkową konjunkturą, cena minimalna zależy od kosztów własnych. Obniżenie kosztów własnych (przy zachowaniu jakości wyrobu) winno być stale głównym celem kierownictwa przedsiębiorstwa; jeżeli warsztat produkuje tanio, to zła konjunktura zmniejszy tylko zysk, a nie zmusi do zamknięcia przedsiębiorstwa. Obniżenie kosztów własnych jest ściśle związane ze sposobem ich obliczania, by kierownictwo mogło wyciągnąć prawidłowe wnioski w kierunku zwiększenia zysków.

Podział kosztów ogólnych jest najtrudniejszą rzeczą przy obliczaniu kosztów własnych. W większości wypadków, sposób podziału kosztów ogólnych jest nieprawidłowy, wskutek małego różniczkowania wydatków i braku zasadniczej idei przy różniczkowaniu.

Zasadnicza idea nowoczesnej metody badania kosztów własnych jest znaczne zróżniczkowanie kosztów ogólnych. Podział na zasadnicze grupy przedstawia się następująco: administracja ogólna, koszty sprzedaży, magazynowania i koszty warsztatowe.

Te ostatnie dzielą się na punkty, które je powodują, a więc zespoły maszyn i miejsca pracy. Oblicza się koszty wydziałowe, przypadające na godzinę pracy maszyny lub miejsca pracy, i obciąża koszt wyrobu stosownie do ilości godzin pracy maszyny.

Do kosztów ogólnych należy dodać oprocentowanie i amortyzację kapitału zainwestowanego w budynkach, maszynach, urządzeniach i oprocentowanie wartości gruntów. Koszt zainwestowanego kapitału musi wejść do ceny wyrobu w odpowiedniej wysokości. Koszty oprocentowania i amortyzacji w obecnych czasach należy obliczać na 18 — 20% wartości instalacji rocznie.

Jeśli koszt kapitału włączony jest do kosztu własnego przez stawki maszyno-godzin, kalkulacja ceny jest znacznie łatwiejsza.

Powszechnie znany i często stosowany sposób podziału kosztów warsztatowych proporcjonalnie do kosztów robocizny jest do pewnego stopnia usprawiedliwiony jedynie w warsztatach pracujących ręcznie, bez kosztownych maszyn i urządzeń, w takich warunkach koszty wydziałowe są niewielkie i mogą być dzielone proporcjonalnie do kosztów robocizny, chociaż podział na miejsca pracy jest słuszniejszy, gdyż miejsce w warsztacie jest przeważnie droższe od dozoru.

Z chwilą wprowadzenia maszyn o różnej wartości, wymiarach i kosztach utrzymania, koszty wydziałowe wahają się ogromnie dla poszczególnych maszyn i miejsc pracy.

Koszty maszyno-godzin i miejsc pracy składają się z dwóch grup wydatków, niezależnych od biegu maszyny, czyli t. zw. kosztów bezczynności i dodatkowych kosztów spowodowanych pracą maszyny lub miejscem pracy.

Fakt ten, ma duże znaczenie przy kalkulacji cen konkurencyjnych, szczególnie podczas słabej konjunktury rynkowej. Wtedy do ceny doliczamy nie całkowite koszty wartości, a jedynie dodatkowe koszty biegu i część kosztów bezczynności, a, otrzymując zamówienie, zmniejszamy straty, jakie ponieśliśmy wskutek bezczynności warsztatu.

Podział kosztów warsztatowych między zamówienia zapomocą maszyno-godzin daje cały szereg korzyści. Kalkulacja kosztów wstępnych prosta: po opracowaniu metody wykonania z podaniem czasu pracy maszyny, mnoży się czas przez stawkę obliczoną dla danej maszyny.

Porównanie kosztów faktycznych z kalkulacją wstępną jest łatwe, ponieważ obliczenie kosztów warsztatowych odbywa się w ten sam sposób.

Porównanie kosztu faktycznego z preliminowanym wskaże nam stopień sprawności warsztatu przy wykonaniu każdego zamówienia. Porównanie to wprowadza się jako zasadę, co daje kierownictwu narzędzie kontroli w stosunku do podwładnych w zakresie kosztów kalkulacji.

Aby kontrola była skuteczna, nieodzownym warunkiem jest obliczanie kosztów zaraz po wykonaniu zamówień; metoda podziału kosztów za pomocą stawek godzinowych pozwala na obliczenie kosztu prawie jednocześnie z postępem roboty.

W tym celu biuro kosztów otrzymuje codziennie dane o koszcie robocizny, materiałów, wysokości kosztów warsztatowych, przypadających na każdy obstalunek i raport o bezczynności warsztatu.

Wprowadzenie rachunku kosztów bezczynności daje możliwość:

— określenia wszelkich kosztów, które nie powinny obciążać żadnego z obstalunków, pozwala na zebranie rzeczywistych kosztów zamówień niezależnie od obciążenia warsztatu;

— wskazuje wysokość kosztów, spowodowanych niewykorzystaniem zdolności produkcyjnej warsztatu; straty na bezczynności częstokroć dochodzą do bardzo poważnych sum.

Bardzo ważną sprawą jest kontrola wysokości kosztów warsztatowych i wogóle kosztów ogólnych, jako całości, musi się ona opierać na preliminarzu.

Dla każdego wydziału opracowuje się budżet kosztów, uwzględniając konta potrzebne do analizy wydatków oraz podziału kosztów warsztatowych na maszyny i miejsca pracy. Kontrolowanie odbywa się za pomocą graficznego porównania.

Koszty własne określone prawidłowo przestają być suchą cyfrą buchalteryjną, stwierdzającą ogólną stratę lub zysk, a stają się koniecznym kontrolerem całego kierownictwa wskazującym, gdzie zaszła pomyłka lub niedopatrzanie i w jakim kierunku winno być przeprowadzone usprawnienie warsztatu.

Odczyt wzbudził ogromne zainteresowanie słuchaczy, co wyraziło się w dłuższej dyskusji. Zebraniu przewodniczył prof. Podolski.

Stosunki Prasy Technicznej z Urzędami Administracyjnymi.

Referat, zgłoszony na V Kongres Międzynarodowy Prasy Technicznej i zawodowej, przez p. podpułkownika Roux, Barcelona, wrzesień 1929 roku.

(d. ciąg. Początek patrz Nr. 9 str. A—41).

Rozwój działalności tego delegata, zapomocą zdawania specjalnych raportów przyszłemu Kongresowi, dałby jego misji nowe możliwości powiększania jego zakresu działalności w celu uszeregowania zagadnień, które należałoby rozwiązać.

Przy każdym urzędzie administracji publicznej lub zbiorowej narodowej, nasze stosunki dotyczyłyby ściśle zakresu działalności prezesów każdej sekcji narodowej.

Przy niewielkim stosunkowo wysiłku, zastosowanym do spraw najważniejszych, zostaną poinformowani i zainteresowani naszym ruchem intelektualnym i praktycznym Ministerstwa, Wielkie Urzędy narodowe, administracje powiatowe lub miejskie oraz syndykaty. A głównie powinniśmy połączyć sukcesy naszej akcji z Izbami handlowymi, przemysłowymi i rolniczymi, siły rozsiane jeszcze powstające, lecz już potężne, które podtrzymają naszą akcję z chwilą, gdy zrozumieją, iż nasze powodzenie jest jednocześnie i ich. Ich czasopisma codzienne, któremi się posługują, mają w zasadzie wartość bardzo przelotną w porównaniu z naszymi wydawnictwami, opartymi na szczegółowych badaniach, a pilnie przechowywanymi w biurach i bibliotekach dla możliwości codziennego i stałego posługiwania się nimi, gdyż w tych tylko wydawnictwach można znaleźć całością wzorowych zastosowań nauki do przemysłu, handlu, przemysłu rolnego, transportów narodowych i międzynarodowych.

Dzięki tym Izbom opartym na wolnych zasadach i szerokich horyzontach, gdyż są przedstawicielami wszelkich gałęzi działalności ludzkiej, powstaną wkrótce Stany Zjednoczone Europy, a później świata, o których się jeszcze niewyraźnie wspomina, lecz urzeczywistnienie których jest bliższe niż nam się zdaje.

Dyplomaci mogą tylko uzgodnić siły, dlatego, że nie zmieniają już oni przyszłości, jak prawodawcy nie zmieniają już praw.

Długi ten wykład jest jeszcze za mało treściwy, gdyż chcielibyśmy zamiast rozwijania nadziei o zwykłej akcji i przyszłym wpływie, mógł wyliczyć dodatnie rezultaty otrzymane dzięki akcji rzeczwiściej.

Leżąc żeby oddziaływać, głównie międzynarodowo, trzeba przede wszystkim mieć przedstawiciela, o wybór którego się dopominamy, ażeby nareszcie zajął się przedwstępem badaniem przedsięwzięć.

Przeciwnie, akcja narodowa może być rozpoczęta natychmiast, gdyż każda sekcja narodowa działając jednocześnie za pośrednictwem swych członków na zbiorowość może zainteresować ją naszymi wydawnictwami technicznymi.

Na wzór wielkich stowarzyszeń naukowych, i tak jak one, powinny sekcje, za każdym razem, gdy zbiera dostateczną ilość informacji lub dowodów oficjalnych, wydać zeszyt.

W ten sposób co miesiąc i co rok ukaże się pewna zmienna ilość zeszytów datowanych; numerowanych, lecz nie tomów jakichkolwiek wydawnictw.

W ten sposób będą się bardzo wyraźnie różnić od naszych wydawnictw Prasy Technicznej, niezależnej, których format, ilość stronnic i wygląd stały, jak i czasokres wydawania ma cel całkowicie inny.

Wnioski.

1. W każdym kraju, w celu czuwania nad interesami Prasy technicznej zawodowej, nad jej obroną i rozwojem, każda sekcja narodowa powinna natychmiast nawiązać stosunki ciągłe z Rządem, głównymi urzędami publicznymi, narodowymi, kolonialnymi, prowincjonalnymi i lokalnymi, z Izbami handlowymi, przemysłowymi i rolniczymi, oraz ze wszystkimi syndykatami pracodawców i robotników.

Jedynym jej uprawnionym przedstawicielem będzie prezes sekcji, delegując na własną odpowiedzialność, — dla powiększenia akcji licznych członków swojej sekcji, każdego do działu, którym się zajmuje.

Najpilniejszym zadaniem jest umocnić nasz autorytet moralny wykazując różnym organizacjom, że w ich interesie leży sprowadzenie wydawanych publikacyj do roczników, ażeby nie narażać ich na konkurencję z naszymi czasopismami, których zakres działalności jest daleko bardziej rozszerzony i konieczny w celu opieki interesów publicznych.

Nadmierny rozwój biuletynów oficjalnych zmniejsza nasze dochody, uznanie dla naszego słusznego indywidualnego wysiłku i oddawanych przysług przez spopularyzowanie wiedzy i postępu, który jest jej rezultatem.

Wyjątkowy rozwój biuletynów oficjalnych może tylko nastąpić w wypadku rzeczywistej niewystarczalności odpowiednich wydawnictw technicznych lub w wypadku nieistnienia wydawnictw zastosowanych do potrzeb publicznych po stwierdzeniu rzeczywistego braku pomimo wielokrotnego bezowocnego zwracania się do Biura naszej Sekcji Narodowej.

2. Dla całokształtu Prasy technicznej międzynarodowej i poparcia różnorodnych jej dążeń narodowych powinniśmy natychmiast obrać oficjalnego delegata Federacji międzynarodowej Prasy Technicznej, który byłby upoważniony przez Kongres do nawiązania stałych stosunków z:

Ligą Narodów;

Komisją współpracy intelektualnej Ligi Narodów w Genewie;

Urzędem międzynarodowym współpracy intelektualnej Ligi w Paryżu.

Na każdym Kongresie przedstawiciel ten składał by raport o swej działalności i byłby znów upełnomocniony lub odwołany.

- P** 1929. 627.513(44)Paryż
B Przgl. Techn. Nr. 22.
T RÓŻAŃSKI ADAM, prof. dr. inż.
 Ochrona Paryża przeciw powodziom.
 306 sł. + 2 rys.
- P** 1929. 628.353
B Przgl. Techn. Nr. 20.
T SZNIOŁIS A. inż. Oddział Inżynier-
 rji, Sanitarnej Państwowej; Szkoły Hig-
 ieny Oczyszczania ścieków na zło-
 żach przedmuchiowanych. 337) sł. + 8
 rys. + 3 tab.
- P** 1929. 536.65
B Przgl. Techn. Nr. 20.
T ROGALSKI ST. Spółczynniki Ever-
 lirda. 600 sł.
- P** 1929. 669.141.3
B Przgl. Techn. Nr. 20.
T Arz. J. Wpływ perłityzacji poniżej
 Arz. na własności mechaniczne stali
 węglowych. (J. Orland. Iron and Steel
 Inst. Odczyt wygł. na posiedz. paź-
 dziernik 1928), 240 sł.
- P** 1929. 621.924
B Przgl. Techn. Nr. 20.
T Polerowanie masowe w bębnoch ku-
 lowych. (Maschinenbau, Nr. 7, 1929).
 440 sł.
- P** 1929. 627.133.4
B Przgl. Techn. Nr. 20.
T RÓŻAŃSKI A. inż. prof. Uniw. Ja-
 giellońskiego. Oznaczenie przepływu
 wielkiej wody w potokach. 3180 sł. +
 4 rys. + 2 tabl.
- P** 1929. 539.4:621.824
B Przgl. Techn. Nr. 21.
T HAUSWALD E. inż. prof. Politechl.
 Lwow. Obliczanie wałów na wytrzyma-
 łość złożoną. 1420 sł. + 3 rys. + 2
 tabl.
- P** 1929. 662.6:669 1
B Przgl. Techn. Nr. 21.
T WARSZAWSKI Z. inż. Nowy By-
 tom. G. Śląsk. Racjonalizacja gospodar-
 darki energetycznej w hutnictwie. 4070
 sł. + 5 rys.
- P** 1929. 622.333:656.2
B Przgl. Techn. Nr. 21.
T TILLINGER T. inż. Eksport węgla
 drogą wodną. 1690 sł.
- P** 1929. 662.753.14
B Przgl. Techn. Nr. 18.
T Upłynnianie węgla w zakładach Le-
 una-Merseburg. 270 sł.
- P** 1929. 628.1(44), Paryż
B Przgl. Techn. Nr. 18.
T Wodociągi m. Paryża (dr. in. R. Lo-
 beck-Die Wasserversorgung von Paris
 als Beispiel neuzeitlicher Wasserwerk-
 serweiterungen — Ges. Ing. 1929, str.
 161. 166). 1490 sł. + 1 rys.
- P** 1929. 513.8:621.01
B Przgl. Techn. Nr. 19.
T BOROWICZ W. dr. inż. prof. Po-
 litechniki Lwow. Konstrukcja a teoria
 w budowie maszyn. 1440 sł.
- P** 1929. 669.143.1
B Przgl. Techn. Nr. 19.
T WRAŻEJ WŁ. inż. dr. Lwów Poli-
 technika. Płamistość i ogniotrwałość
 stali narzędziowych. 2030 sł. + 30 rys.
- P** 1929. 658.01
B Przgl. Techn. Nr. 19.
T HAUSWALD EDWIN inż. prof.
 Politechn. Lwow. Racjonalizacja przez
 zwiększenie prędkości wytwarzania.
 2050 sł. + 3 rys.
- P** 1929. 624.138
B Przgl. Techn. Nr. 19.
T Ig. Wzmocnienie gruntu zapomo-
 cą środków chemicznych (Siemens-
 Baunion, 1929, Nr. 1, 3 rys., 170 sł.
- P** 1929. 621.778
B Przgl. Techn. Nr. 19.
T I. F. CZ. O pewnych właściwościach
 ciągnionych na zimno i następnie od-
 puszczonech drutów stalowych. (J. I-
 ron and Steel Inst. 25-27.IX. 1928 Bil-
 bao w Hiszpanji). 150 sł. + 2 rys. +
 1 tab.
- P** 1929. 621.791.052:624.2.014
B Przgl. Techn. Nr. 19.
T Kratowy most kolejowy z połącze-
 niami spawanymi. (Bulletin de l'Assoc.
 du Congrès des Chemins de fer, gru-
 dzień, 1928 r.). 240 sł.
- P** 1929. 669.13
B Przgl. Techn. Nr. 17.
T DWORZAK inż. O surowcach, za-
 wierających chrom i nikiel. 580 sł. +
 4 tabl.
- P** 1929. 625.143
B Przgl. Techn. Nr. 17.
T Siły podłużne w szynach kolejo-
 wych. (V. D. I. Nr. 5, 1929), 670 sł.
 + 2 rys.

OD REDAKCJI.

Warunki ekonomiczne zmuszają nas często do odmówienia sobie zakupu bieżących dzieł fachowych, a nawet prenumeraty większej ilości czasopism technicznych i w ten sposób jesteśmy często odcięci od możliwości śledzenia rozwoju myśli technicznej w kraju i zagranicą.

Pragnąc zaradzić temu brakowi, przystępujemy do Wydawania przy „Wiadomościach“ dodatku „**K r o n i k a T e c h n i c z n a**“.

Dodatek Powyższy obejmuje treść ciekawych zagadnień poruszonych w piśmiennictwie fachowym krajowym i zagranicznym.

Dopłata za dodatek 4 zł. kwartalnie.

Każdy z Kolegów może zostać współpracownikiem. Przyjęte przez Komisję Redakcyjną artykuły będą honorowane.

Prosimy kolegów o przysłanie do Redakcji życzeń i informacji, jakie dziedziny ich interesują.

**CZASOPISMA ZAGRANICZNE ZAPRENUMEROWANE
PRZEZ BIBLIOTEKĘ STOW. TECHN. POL. W WARSZAWIE
NA 1930 ROK.**

N i e m i e c k i e :

1. Archiv für Wärmewirtschaft.
2. Atlantis.
3. Automobiltechnische Zeitschrift.
4. Beton und Eisen.
5. Der Baumeister.
6. Der Maschinenbau.
7. Deutsche Bauzeitung.
8. Elektrotechnische Zeitschrift.
9. Forschungsarbeiten auf dem Gebiete des Ingenieurwesens.
10. Gesundheits Ingenieur.
11. Giesserei-Zeitung.
12. Glückauf.
13. Korrosion und Metallschutz.
14. Kulturtechniker.
15. Maschinen-Konstrukteur.

(D. c. patrz następną stronę ogłoszeń).

- P** 1929. 669.1
B Przegl. Techn. Nr. 18.
T LOSKIEWICZ W. inż. zast. profesora Akademii Górniczej w Krakowie. O zagadnieniu metali zastępczych. 2920 sł. + 1 rys. + 4 tab.
- P** 1929. 658.51:6252.6
B Przegl. Techn. Nr. 18.
T RELOWICZ J. inż. st. asystent Katedry obróbki Metali Politechn. Lwow. Wytwarzanie ciągnie w praktyce. 1820 sł. + 17 rys. + 3 tab.
- P** 1929. 621.74
B Przegl. Techn. Nr. 18.
T GIERDZIEJEWSKI K. inż.-met. Co hamuje rozwój przemysłu odlewniczego w Polsce. 1340 sł.
- P** 1929. 662.71
B Przegl. Techn. Nr. 18.
T Dystylacja drzewna przy niskich temperaturach (Gén. Civ. 26.I. 1926 r. str. 92—93). 250 sł. + 2 rys.
- P** 1929. 621.132
B Przegl. Techn. Nr. 18.
T Badanie porównawcze rozrządów pary Caprotti'ego i Walschaert'a. (Revue gén. des chemins de fer, 1928, str. 623). 90 sł.
- P** 1929. 669.13
B Przegl. Techn. Nr. 15.
T I. CZ. Teoria pęcznienia żeliwa przy wielokrotnym ogrzewaniu. (Journ. Iron. and Steel Inst. 1927, I, 603—645) 280 sł.
- P** 1929. 621.181.65
B Przegl. Techn. Nr. 16.
T TOŁŁOCZKO B. inż. prof. Politechniki Warszawskiej. Uwagi o konstrukcji kotłów wysokoprężnych. 3240 sł. + 8 rys.
- P** 1929. 621.791.7
B Przegl. Techn. Nr. 16
T Spawanie elektryczne metodą wirujących elektronów". (Maschinenbau, 1929, zesz. 3, str. 89-90). 580 str. + 4 rys.
- P** 1929. 659.71
B Przegl. Techn. Nr. 16.
T W. Ł. O ulepszeniu się stopów glinowych (Fraenkel i Marx, Z. f. Mikunde, 1929, zesz. 1, str. 2). 480 sł. + 1 tab.
- P** 1929. 669.13
B Przegl. Techn. Nr. 16.
T ŻIŃCZENKO M. inż. Wyrób żeliwa z dodatkiem stali w Hiszpanji. (Giesserei, 1929. str. 40), 120 sł.
- P** 1928. 621.46+621.313
B Techn. Ciepl. Nr. 12.
T BIEDRZYCKI ROMAN, inż. Pomiar odbiorcze zespołu Diesela-Generators. + 2 tab.
- P** 1928. 661.7:629.113.5
B Techn. Ciepl. Nr. 12.
T TAYLOR KAROL, prof. Mieszanki spirytusowe w zastosowaniu do napędu samochodów. 1950 sł.
- P** 1928. 621.311
B Techn. Ciepl. Nr. 12.
T HINTZ A. inż. Elektrownia Warszawska. 1960 sł. + 13 rys. + 3 tab.
- P** 1928. 614.83
B Techn. Ciepl. Nr. 12.
T ELANDT M. inż. Wybuch naczyń pod ciśnieniem. 300 sł. + 2 rys.
- P** 1928. 614.8:621.18
B Techn. Ciepl. Nr. 12.
T Z. K. Wybuch kotła. 860 sł. + 5 rys.
- P** 1929. 662.8
B Techn. Ciepl. Nr. 2.
T PAC WŁ. inż. Miał — jako paliwo w przemyśle 610 sł.
- P** 1929. 621.18
B Techn. Ciepl. Nr. 2.
T K. B. Nowy kocioł Bensona w fabryce kabli Gartenfeld Firmy Siemens i Schuckert w Berlinie. 1250 sł. + 5 rys.
- P** 1929. 662.6
B Techn. Ciepl. Nr. 2.
T K. B. Odczyt prof. dr. St. Löfflera o wpływie zastosowania pary wysokoprężnej na gospodarkę energetyczną w przyszłości. 1980 sł.
- P** 1929. 614.8
B Techn. Ciepl. Nr. 4.
T H. S. Wybuch naczyń w łaźni. 470 sł. + 4 rys.
- P** 1929. 662.9
B Techn. Ciepl. Nr. 4.
T Podgrzewacze powietrza dla palenisk kotłowych. (Le Génie Civil 1928). 140 sł. + 3 rys.

(Początek patrz poprzednią stronę ogłoszeń).

16. Mitteilungen Reichforschungsgesellschaft für Wirtschaftlichkeit im Bau und Wohnungswesen.
17. Organ für Fortschritte des Eisenbahnwesens.
18. Schweizerische Bauzeitung.
19. Stahl und Eisen.
20. Stadtebau i Wasmuths Monats-Hefte für Baukunst.
21. Technik und Wirtschaft.
22. Technische Zeitschriftenschau.
23. Werkstatttechnik.
24. Zeitschrift des Oberschlesischen Berg- und Hüttenmännischen Vereins.
25. Zeitschrift des Vereins Deutscher Ingenieure.
26. Zeitschrift für Gesamte Kälte Industrie.
27. Zeitschrift für Metallkunde.
28. Zeitschrift für technische Physik.

Francuskie:

1. Annales des Ponts et Chaussées.
2. Architecture.
3. Art et Décoration.
4. Bulletin de l'Association Internationale du Congrès des Chemins de Fer.
5. Comptes Rendus hebdom. d'Académie des Sciences.
6. Génie Civil.
7. La Machine Moderne.
8. La Pratique des Industries Mécaniques.
9. La Technique Moderne.
10. L'Illustration.
11. Mon Bureau.
12. Revue générale d'Electricité.
13. Revue générale de Metallurgie.
14. Revue générale des Chemins de Fer.
15. Revue générale du Froid.
16. Revue générale du Génie Militaire.

Angielskie:

1. Automobile Engineer.
2. Chemical and Metallurgical Engineering.
3. Engineering.
4. Engineering News-Record.
5. Ice and Refrigeration.
6. London News.
7. Mechanical Engineering.
8. Mining and Metallurgy.
9. Power.

Spis polskich czasopism patrz Wiadomości Nr. 1—2 1928 r.,
str. B—2.

(Początek patrz 2 str. okładki).

V. DZIAŁ INFORMACYJNY

POSADY WAKUJĄCE:

- 16—Poszukiwany do biura technicznego Technik maszynowy, młody, pracę miłą, gorliwy o dostatecznym praktycznym i teoretycznym wykształceniu, który na budowie swoim chciałby się udoskonalić. Wymagana jest biegłość rysowania i konstruowania jakoteż znajomość języka niemieckiego w słowie i piśmie.
- 18—Poszukiwani: Inżynier i dwóch Techników komunikantów z poważną praktyką na budowach kolei i dróg bitych. Konieczna znajomość prac w polu: pomiary, studja, obliczenia. Roboty betonowe i żelbetowe. Zdolności administracyjne i organizacyjne. Zyciorys, opinie i odbyte praktyki kierować: Biuro Inżynierskie, Katowice, skrzynka pocztowa 503.
- 20—Inżynier lub technik z długoletnią praktyką warsztatową w dziale kowalstwa kotlarskiego i maszynowego, obeznany z nowoczesnymi urządzeniami warsztatowymi i metodami pracy, oraz wyspecjalizowany w szacowaniu robocizny potrzebny jest jako taksator do biura kalkulacji wstępnej. Oferty z zyciorysem oraz żądaniem wynagrodzeniem nadsyłać pod adresem „Babcock-Zieleniewski” w Sosnowcu.

POSZUKUJĄ PRACY:

- 25—Technolog z długoletnią praktyką w rozmaitych gałęziach przemysłu: w przemyśle cukrowniczym, przemyśle rolnym i t. d. gruntownie obeznany także z działem administracji i handlowym przedsiębiorstw przemysłowych: z zakupami i sprzedażą — poszukuje odpowiedniej posady.
- 27—Tłumacz technicznych z angielskiego (opisy patentowe, artykuły techniczne i t. p.) poszukuje inżynier, mający doświadczenie w tym rodzaju pracy.

VI. OSTRZEŻENIE.

Pomimo wielokrotnego ogłaszania w „Wiadomościach” i w „Nowinach Technicznych”, ostrzeżenia o grasującym w Warszawie oszuście, niejakiu Stapfie, który wykorzystuje łatwowierność niektórych członków Stowarzyszenia i osób obcych przez wyłudzenie składek na wydawnictwa rzekomo z upoważnienia Stowarzyszenia. Zarząd Stowarzyszenia ponownie ostrzega Kolegów przed tym oszustem i prosi oddać go w ręce organów bezpieczeństwa i zawiadomić niezwłocznie Kancelarię Stowarzyszenia.

KRAKOWSKIE TOW. TECHNICZNE

Kraków, ul. Straszewskiego 28.
Program najbliższych odczytów.

14.III. Odczyt urządzany wspólnie z Krak. Kołem Stow. Polsk. Inżynierów Górniczych i Hutniczych. Prof. Dr. Rozen Zygmunt: „O niewyzyskanych złożach mineralnych w Polsce”.

Odczyty odbywają się stale o godz. 19-ej.

POLSKIE STOWARZYSZENIE INŻYNIERÓW I TECHNIKÓW WOJ. ŚLĄSKIEGO

Katowice, ul. Ligonia 30 II p.

Sekreterjat Rady Polskiego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników W. Śl. zawiadamia, że w dniu 23 marca 1930 r. w Katowicach, w sali Rady Miejskiej o godz. 15.30 odbędzie się Doroczne Walne Zebranie Stowarzyszenia z następującym porządkiem dziennym: 1) Odczytanie protokołu z poprzedniego Walnego Zebrania, 2) Sprawozdanie Zarządu: a) ogólne i b) kasowe, 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, 4) Preliminarz na rok 1930, 5) Uzupełniające wybory, 6) Wolne wnioski.

WIADOMOŚCI

Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych

REDAKCJA i ADMINISTRACJA:

WARSZAWA, UL. CZACKIEGO Nr. 3

CENY OGŁOSZEŃ

zgłaszanych po 1 stycznia 1930 r.

Ogłoszenia są zamieszczane przed tekstem i za tekstem, wyłączając 1-ą i 2-ą stronę okładki.

Ceny wynoszą w złotych

	1 raz	2 razy	3 razy	6 razy	12 razy
za $\frac{1}{1}$ str.	140	270	390	750	1400
„ $\frac{1}{2}$ „	85	170	250	480	930
„ $\frac{1}{4}$ „	55	100	150	290	570
„ $\frac{1}{8}$ „	30	60	88	172	335
„ $\frac{1}{16}$ „	18	34	50	83	105

Ogłoszenia na trzeciej stronie okładki 25% drożej, na ostatniej stronie okładki 50% drożej. Specjalnie zamawiane miejsca 20% drożej.

Za papier specjalnego koloru zwykłej grubości dolicza się 25% za papier grubszy pocztówkowy dolicza się 150%.

Ceny powyższe obowiązują do czasu ogłoszenia zmian w „Wiadomościach“.

Wymiar jednej strony wynosi 155×170 mm. „Wiadomości“ wychodzą w wtorki co tydzień.

Zgłaszanie ogłoszeń winno być conajmniej na tydzień przed terminem wyjścia.